

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotnik) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Glavne in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Bitka pri Mukdenu.

LONDON 10. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija od včeraj: Širi se govorica, da je ruski centum obkoljen. Ta govorica je bila potem potrjena po neki depiši, gl. som katere je bilo baje 200.000 Rusov prestrizenih.

LONDON 10. Reuterjevemu biro so dne 8. t. m. sporočili iz Mukdena: Sedaj Rusi močno streljajo s topovi z okolice blizu cesarskih grobov na japonske vojne sile, ki v velikih masah prihajajo po železnici. Tamkaj so se zbrale nove ruske vojaške čete, da se postavijo v bran proti Japoncem. Ozko ozemlje zapadno od železnice je tudi na jugu napolnjeno z vojniki. Japonci silijo proti severu ter objemajo rusko desno krilo. Sinoči, pred umikanjem, se je vršilo streljanje na vsej južni fronti, ki se je potem nadaljevalo vso noč. Ob svitu je ponehaval gromenje, ki ga je bilo slišati tudi v Mukdenu, v smeri, kakor se je kanonada obrnila proti zapadu in severu.

TOKIO 10. (Poročilo Reuterjevega biro) Japonci so danes ob 10. uri dopoldne zasedli Mukden.

LONDON 10. »Reuterjev biro« poroča iz Niučvanga od danes: Glasov neke semkaj dospelo govorica je baje Mukden včeraj popolnoma virtualno prišel v japonske roke. Na tisoče razkih vojakov je bilo baje vjetih. Kuropatkin je ostavil baje veliko število topov in znatno množino živil.

TOKIO 10. (Reuterjev biro) Japonci so zavzeli Tito. Rusi branijo z vsemi močmi svoje pozicije severno od reke Hunho. Prašni vihar ovira operacije.

TOKIO 10. (Reuterjev biro.) Iz glavnega stana mandžurske armade so včeraj sporočili: V smeri na Hsianging so naše čete več dni nadaljevale napade. Sovražnik se je v svojih močnih pozicijah trdovratno branil, končno smo ga v četrtek ob 3. uri zjutraj popolnoma pregnali iz teh pozicij ter ga sedaj preganjamo. Naše čete v okolici Mačuntana preganjajo energično Ruse nadalje do Fušana. V okolici reke Šaho, vzhodno in južno od Mukdena smo sovražnika popolnoma potisnili v dolino reke Hunho. Na levem bregu reke Hunho smo se ustavili ter smo napadli močne utrdbe sovražnikove zapadno in severno od Mukdena. Naši napadi na sovražnika, ki se trdovratno brani, se nadaljujejo z vso silo.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 10. Ogrski biro poroča z Dunaja: Grof Robert Zselenski je bil danes ob 1. in pol uri popoldne vsprejet

od cesarja v tričetrturi avdijenci. Grof Zselenski je obvestil cesarja o stališču ogrskih agrarcev glede vprašanja skupnega carinskega okrožja.

BUDIMPEŠTA 10. Vodilni odbor zvezane levice je imel danes popoldne sejo, na kateri se je bavil z adreso, ki se ima odpisati cesarju. Oficijelni komuniké se ni približal.

BUDIMPEŠTA 10. Ogr. biro poroča z Dunaja: Cesar je vsprejel ob 10. uri predpoludne posl. Nikolaja Tomašića, ki je ostal v kabinetu cesarjevem približno tričetrt ure. Po avdijenci je Tomašić izjavil, da mu je bila prilika, pojasniti vladarju stališče hrvatske delegacije v ogrskem državnem zboru z ozirom na predstoječi razvoj političnega položaja. Dobil je vtis, da smatra cesar novo uredbo gospodarskega vprašanja kakor stvar obeh vlad, vojaškim zahtevam ogrske koalicije pa ni naklonjen.

Brzobjavne vesti.

Smrtna obsodba proti Antonu Frenotu potrjena.

DUNAJ 10. Kasacijsko sodišče je zavrglo pritožbo ničnosti Antona Freno, ki je bil obsojen na smrt radi zločina umora izvršenega na redarju Jakobu Negode.

Obsojen urednik.

LIPSKO 10. »Leipziger Tageblatt« poroča iz Zvikave: Urednik lista »Sächsisch. Volkblatt« Ernest Schubert je bil od sodne komore deželnega sodišča v Zvikavi obsojen radi razžaljenja saškega kralja na 8 mesecev ječe. Schubert je bil namreč priobčil neki članek o potovanju grofice Montignone iz Florence v Drždane, katerega je bil vzel iz dunajske »Arbeiter Zeitung«.

Proračunski odsek.

DUNAJ 10. Odsek je pričel danes razpravo o poglavju: vodae ceste. Poročal je dr. Sylvester. Govorili so poslanci Starzyaski, Robič, Glabinski, Mengel, Kaiser, Krek in Romanczuk ter minister notranjih stvari grof Bylandt-Rheidt, nakar je bila seja ob 2. in pol prekinjena.

DUNAJ 10. Proračunski odsek je po daljši debati vsprejel poglavje vodae ceste. Prihodnja seja v četrtek.

Župan Sarajevski.

SARAJEVO 10. Župan Sarajevski Hadži Nidzir Efendi Skalč je danes ob 9. uri dopoldne po kratki bolezni umrl.

Avdijenca pri papežu.

RIM 10. Papež je danes vsprejel velikega mojstra Malteškega viteškega reda, grofa Thun-Hohensteina.

Državnozborska volitev.

LVOV 10. Veliko posestvo volilnega okraja Styrj je izvolilo danes državnim poslancom na mesto pokojnega poslanca Evgena

vit. Abrahamovicza, deželnega odbornika in predsednika gališke kmetijske družbe dr. a Vladimirja Kozlowskega.

Carinski odsek.

DUNAJ 10. V carinskem odseku je predlagal poročevalec Garapich, naj se pozove vlado, da ob sklepanju trgovinskih pogodb z Rusijo in z balkanskimi državami, varuje interese kmetijstva; izlasti naj ne sklepa živinske pogodbe z Rusijo, Romunijo, Bolgarijo in s Turčijo, s Srbijo le pod pogojem, da se izrecno zabrani utihotapljanje živinske kuge, končno naj ne dovoli mejnih poljšanj za živino, žito, vino in sadje. Tekom debate sta minister za trgovino in za poljedelstvo povdarjala potrebo nadaljnega obstanka rednih odnosov do naših zapadnih in vzhodnih sosedov. Oba ministra sta zatrdila, da bo vlada po dolžnosti enakomerno ščitila koristi poljedelstva, industrije in trgovine. Razprava se bo jutri nadaljevala.

Pismo iz Rusije.

(Pisano sredi meseca februarja.)

I.

Samozvani diplomatske, umirovljeni strahotegji in vsevideči reporterji trudijo se noč in dan in imajo vse roke polne dela, da podajajo radovednemu ljudstvu prebrisane načrte in nove, poslednje vesti. Njih neumorni posredovalci, veliki in mali časnikarji in »gazetiki« kupčujejo na drobno in debelo, kakor še niso nikdar v Rusiji. Mislite si n. pr. »podmoskovni gubernski gorod«. Po številu svojega naseljenja nekako naša Ljubljana. Pokojno je teklo življenje vsakdanje v njem do februarja minolega leta. Vsakdo se je brigal le za svoje delo, podajajoče mu vsakdanji kruh. Časopise, ki jih je donesal pismonoša, smo čitali večinoma le tedaj, ko smo prodajali dolg čas: po obedu, po čaju — »na son gredušči«. Japonske mine so prekopicile naš mirni dnevni red. Kri je zavrela, na ulicah je začelo živahno gibanje. Povrh dveh bivših »gazet h lavoček« se jih je pojavila cela vrsta časopisov z nadpisi »Stoličnija gazetki«. »Mestne Vedomosti« so začele izhajati po dvakrat na dan, izdajati najnovejše brzobjavke z bojišča. Dečki v krasnih rudičih kaph in raznaševalci z ogromnimi torbami čez ramo hite po ulicah kričaje: »Gazeti! Telegrami! Telefon! Novogo Vremeni!« Nekega prazničnega dne sredi leta pod večer sem se vračal domov iz mestnega vrta po glavni ulici. Še daleč pred seboj sem zazrl množico ljudi, ki so nekaj ugibali in v tesnem kolobarju so molele z glav rudiče kape. Mislim sam, da se je pripetila kaka nesreča. Približal sem se in čul »gospoda, dajte mi dovesti! Tam i polučite!« »Njet! davaj, zdes davaj!« Dobri konj tega ljudskega kolobarja je mahal z ušasi, cedil slino in stresal grivo; »gazetiki«

pa je nevoljno razvezaval svežnje časopisov in jih usival med neštevilne moleče roke. Razprodajal je časopise z voza kakor jabolka na trgu.

Pojavilo se je mnogo novih časopisov, a stari, ki so še lani razpečavali po 5—15 tisoč, se tiskajo sedaj v stotisočih izvodov.

Kri res ni voda. Zavrela je in kipi neprenehoma. Netiva je mnogo. V Mandžuriji treska in gromi, doma pa kipi in vrešči. Bojev nam je minolo leto rodilo obilno, a Rusi pravijo od nekdanj: »Koli vojvatj, tak vojvatj!« In vojujejo doma in za gorami za deset tisoč verst. V prvi vrsti je seveda vojna z Japonci, ki razburja ves svet. Hojo in razvoj vojnih dogodkov razlagajo poročevalci vsak po svojem ukusu in svoji želji. Objektivnosti onkraj meje je ni, a tudi doma je je le malo. Tem ljubša nam je, kjer je...

Moji tukajšnji znanci izrekajo največje priznanje na trdnem uverjenju in jekleni doslednosti, ki se kaže v vaši »Edinosti«. In uverjajo me, da bi »Edinost« mogli vzeti seboj v primer mnogije naši (ruski) organi pečati. Odvišno bi bilo torej ponavljati, kar čitatelji vedo iz poročil, recenzij in presojevanj v »Edinost«. Pripominjam le, da te vojne nam ni nalozila Japonska, ampak Anglija. Japonska je po svoji brezzumni strasti in kratkovidnosti le orodje v rokah prekanjene in zavistne Anglije. Angleži se boje Rusije in zato jo sovražijo. Ali Angleži so ravno po tej vojni sprevideli, da se jim Japonska preveč razvija, kar bi znalo biti na veliko škodo — Anglije. Boji se, da jej pridejo nevarnost nje merkantilni interesi na kopnem in na morju.

O tržaškem šolskem vprašanju

je spregovoril poslanec Ig. Žitnik v zbornici poslancev tako-le:

Poslanec iz naše srede so že opetovano govorili o kričočih šolskih razmerah v Trstu. Vlada sama bi morala dobro vedeti, kaj pomenja za državo slovanski življenj ob Adriji. Nočem govoriti danes o tem političnem poglavju. Kdor razmere pozna, ta ve, kaj hočem reči. Omenjam le kratko, da Slovenci v Trstu že od leta 1884. prosijo za slovensko ljudsko šolo v Trstu. Natančno imam zapisane vse pritožbe tržaških Slovencev na deželni šol. svet, ces. namestništvo, na ministerstvo in na upravno sodišče. Nad dvajset let toroj prosijo in beračijo tržaški Slovenci za ljudsko šolo v Trstu na vseh inštaancah. In uspeh je, da še danes nimajo šole v Trstu. Prepričan sem, da bi se bila že omečila naučna uprava, ko bi ne bila vezana na politične prage, na »višje ozire«. — Ali naj vistini Slovenci plačujemo račun za višje državne interese?

Lučenac se je stresel, škričnil, in zatem je rekel zamolkim, resnim glasom:

— Isović! Zveži ta malopridneža! Živana in sodnika. Odvedi ju v mestno hišo v temnico, kjer se hranijo zločinci. Tam naj se hladita v svoji svobodi. Naj Gričani vidijo, kaj sem jaz. Naj trobentač skliče narod in naj se mu čita moje pismo. Grič naj se dvigne pod orožje in naj opleni Kapitelj. Jutri daj zvoniti na naskok z vsemi zvonovi. Potem moreš izpustiti sodnika, ali pridži Živana; radi te ptičice bom pisal kralju. Da vidimo, ali ga sme soditi kralj.

— Tvoja je sila, moj je zakon, a sodnik je Bog, je odgovoril Živan ter ponudil roki stražarjem.

— Mi smo za Marijo, je rekel sodnik, a gospod škof, ti si mi priča, da posredujem v imenu svobodnega mesta Griča proti sili.

— Še je ne poznaš, še ne poznaš! Kakor je Bog v nebesih, je planil kapetan, pazi, da je ne boš občutil na vrvi na vrhu zvonika svetega Marka. Odvedite malopridneža!

(Pride še.)

PODLISTEK.

150

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoce. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—š.

— Aha, to sta griški ptičici, ki nami-gujati popom? Kateri od vaju je sodnik?

— Jaz, je rekel Nikola, stopivši pred kapetana.

— Nikdo si ti, ti nisi sodnik, se je otrešel kapitan. Zakaj nisi slušal moje zapoved? Zakaj nisi dal čitati meščanom moje pismo, zakaj nisi spravil meščanov pod orožje?

— Ker se ni nikdo dotaknil našega mesta, je odgovoril sodaik, ker nam nikdo ne preti.

— A, če ukazujem jaz? je udaril kapetan z ного.

— To je svobodno mesto, ki ima svoje zakone. Naši meščani nosijo orožje, da branijo sebe, ne pa, da bi plenili in palili.

— Svobodno mesto! Svobodni meščani! Tristo vrgov — vaše pravice! Ste-li čuli, škof? Kako ti kramarji dvigajo glave! A ti si Živan Benković, je uprašal porogljivo, pristopivši k Živanu.

— Da, gospod! je potrdil Živan ponosno.

— Ti podpihuješ Gričane, a?

— Jaz jih mirim.

— Na korist Kapitelja in svojo, a?

— Na korist mesta, ki je prešlo že dovolj krvi za tretjega.

— A kdo je ta tretji, a?

— Oni, ki hujaka Kapitelj proti nam, a nas proti Kapitelju. Pravica ne raste iz krvi, a jaz mirim kri.

— Si-li čul, škof? Tudi ta krt modruje. Živan pazi, da ne boš Mrtvan. Tvoji sobje so zastrupljeni, ali čakaj, jaz ti jih izderem. Ti še ne poznaš Lučenca. Ali ne veš, da si ti pred menoj črv, da te morem pogaziti tako-le, na! in o tem je udaril kapetan ob kameniti pod, da je vse zvonilo.

— Ti si gospod, je odgovoril Živan mirnega obraza, jaz pa sem priprost človek, ki pozna svoje pravo, ter branim pravico

Italijani in vlada se izgovarjajo: Saj imate v okolici 11 ljudskih šol! Gospoda, te šole so za okolišane. Kaj bi rekli ljubljanski Nemci, ko bi jim mi odgovarjali, da jim n. pr. v Šški damo nemške šole! Ne, to je brutalnost, brezsrčnost do nežne mladine, od katere zahtevate, naj hodi iz Trsta v burji in mitsžu ven v okolišanske šole. Tržaški Slovenci plačujejo davek v Trstu, oadi imajo pravico do slov. šol. Ako tržaški Slovenci trkajo na vrata ces. namestništva, odgovarjajo jim: »To je težko vprašanje. Ako se oglašajo na ministerstvu, zavračajo jih: »Mi razmišljamo resno o tem vprašanju. Te razmere so žalostne, so neznosne. Slovenci morajo petom družbe sv. Cirila in Metodija na leto žrtvovati okroglo 22.000 kron samo za zasebne slovenske šole v Trstu. Davke plačujejo za italijanske šole, a svoje morajo sami vzdrževati. Le kdor ima ribjo kri, more biti miren!

Podanec Žitnik se je v svojem govoru posebno na razsežao bavil tudi s šolskimi razmerami v Istri. Ta del njegovega govora priobčimo čim prej.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 10. marca 1905.

O momentanem položaju na bojišču.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Kakor sem trdil že včeraj, se bo odločilni boj nadaljeval v daljo, ki je danes še nedogledna. Vendar pa bo vsled sedanjih bojov taktični in strateški položaj v nekoliko dneh popolnoma spremenjen. Kuropatkin bo boj na svojem desnem krilu, ki se nahaja sedaj v bližini Mukdena, gotovo nadaljeval dalje proti severu s tem, da bo to svoje krilo bolj in bolj podaljševal proti močao utrjenemu mestu Tielin in dalje ob ovinku in dalje ob reki Liaohe, eventualno do kitajske meje, in sicer v tisti meri, kakor bo zahteval hipni taktični položaj. To mišljeno podaljšanje bojne fronte bi znašalo okolo 95 kilometrov. Če prištevamo prejšnjo Kurpatkinovo južno fronto (kakih 106 kilometrov), bi znašala skupna Kuropatkinova fronta kakih 200 kilometrov. Okroglo 500.000 mož, ki jih utegne imeti sedaj Kuropatkin na razpolago, je močao to skupno fronto držati tudi proti veliki premoči. To pa tem gotoveje, ker je Kuropatkin gotovo na obeh frontah priredil jako močne utrdbe. Kakor glavne oporne točke tega bojnega prostora si mislim jaz v prvi vrsti trikot Mukden—Japan—Tielin, in v vzdolžnem podaljšanju važni kraj Santiadian. Na tej utrjeni črti se nadeja Kuropatkin, kakor si predstavljam jaz, da se japonska ofenziva zlomi.

Toliko imenovana momentana južna bojna fronta v črti Mediapu—Baniapudza—soteska Kudiatsa tvori za sedaj prvo črto južne fronte; za to črto je druga bolj severno in paralelno ležeča obrambena črta južne fronte: Mukden—Japan — in goriimenovani Santiadian za severnem bregu reke Hunho.

Iz vsega tega položaja je razvidno, zakaj sta se Mukden in Tielin spopolnila v močao utrjena tabora, kakor sem že večkrat omenjal. Z utrjenjem tabora v Tielinu je zagotovljeno dovažanje v Mukden, in sicer po prostoru, ki je omejen na jugu reke Tanho in na zapadu od reke Liaohe.

Za danes dovolj o položaju. La glede govoričenja o namišljenem obkoljenju ruske armade 200.000 mož od strani Japoncev, zamoremo reči, da je to militarna nemogućnost. Kuropatkin je tekom te vojne že dovolj pokazal, kako spretno, da, genialno se zna izviti iz težavnih položajev in to celo vsikdar v škodo nasprotnika in o prekrizanju njegovih načrtov.

V kolikor se more soditi v tem hipu, ni niti za Mukden neposredne nevarnosti. V slučaju pa, da bi mesto Mukden padlo v roke Japoncev, — kar pa bi jih stalo ogromnih žrtev, — ne bi bil položaj armadnega prostora hitro spremenjen, ker bi gorske višave (zrastki gorovja Kamslin) za Mukdenom (severo-vzhodno) še vedno tvorile oporno točko bojnega prostora. Naslednja glavna oporna točka pa je Tielin. Saj so čitatelji že lani mnogo čuli o utrjenju Mukden—Tielin.

Ogrska kriza in Hrvatje.

Iz Budimpešte javljajo, da je predsednik hrvatskega kluba skupnega državnega zbora v Budimpešti, dr. Nikola Tomašić, dospel v sredo zvečer na Dunaj, kjer je

vsprejel dopisnika »Budapesti Hiriap« ter mu o stališču Hrvatov do ogrske krize priobčil nastopno: »Ne Hrvatov direktno ne zanima, kakšno stališče da zavzemajo stranke. Mi gledamo mirno razvoj stvari in zavzemamo svoje stališče nasproti ogrski krizi še le tedaj, ko bo sestavljeno novo ministerstvo ter razvije svoj program. Potem bomo videli, v koliko bo nova vlada vpoštevala interese Hrvatov. Moj specijelni nazor glede vojaškega vprašanja je, da pride to vprašanje v prvo vrsto tedaj, ko se bo vedelo, kake reforme kani nova vlada izvesti. Ako se dotična prenova armade nanaša na take odredbe, ki se morajo označiti v smislu nagodbe kakor izključno pravo Hrvatov, potem je treba to pravo spoštovati, kakor se je povodom organizacije honvedov upoštevalo prava Hrvatov. Ako se uvede na Ogrskem madjarski jezik, je samo po sebi umevno, da se mora v hrvatske polke skupne armade uvesti hrvatski jezik.

Glede gospodarake samostojnosti Ogrske je menil Tomašić, da ni prava politika, ako želi Ogrska samostalnost, ker je Ogrska v prvi vrsti agrarna dežela. Ako pride do gospodarske ločitve, ni dvoma, da bi ta ločitev provzročila ogrskemu poljedelstvu velike gnotne izgube in vsled tega navstane velika gospodarska kriza. Tomašić si ne more prav predstaviti, kje si bo Ogrska nadomestila izvoz v Avstrijo, ker na balkanske države mora le malo računati. Izvoz v Srbijo in Bolgarsko zamore komaj nadomestiti veliki izvoz, ki se vrši sedaj v Avstrijo. Za izzled služita lahko Romunska in Rusija, kateri državi ne moreta uveljaviti svojih gospodarskih pridelkov. Postavimo, da bi mogla Ogrska pretrpeti prehod ter se pozneje odškodovati z razvojem industrije; v tem slučaju je nedvomno, da se zboljša gnotni položaj ogrske države, nikkakor pa ne naroda. Od druge strani ni dvomiti, da povzdignjenje industrije gotovo prinese v 30. letih rekompensacijo. Za Hrvatsko je pa to vse kaj drugega. Hrvatska je poljedelska država ter je navezana na izvoz svojih poljedelskih pridelkov. Ako ima Ogrska samostalno carinsko okrožje, zgubi Hrvatska na poljedelskih tržiščih, ne da bi dobila kakoga nadomestila na polju industrijelnega razvoja, ker se je dosedaj v Hrvatski polagalo le malo važnosti na razvoj industrije ter so industrijalne odredbe vedno odvisne od ogrskega trgovinskega ministra. Tomašić je naštel konkretnih slučajev ter je navedel, da nima Hrvatska ni industrije za sledkor ni za špirit. Hrvatska je glede industrije za špirit daleč za Ogrsko. Ako bo Ogrska imela samostojno carinsko okrožje, se morajo dati Hrvatski posebne garancije za razvoj hrvatske industrije, da ne bo, kakor v minulosti, razvoj Hrvatske odvisen od samovolje ogrske vlade. Radi tega je potreban — meni Tomašić —, da pride do nove pravične nagodbe, ker leta 1867. ni bilo govora o samostalnem carinarskem okrožju ter se v pogodbi ni vsprejelo in ni zamoglo vsprejeti nikake tozadevne odredbe.

Na vprašanje dopisnika, da-li je članek »Hrvatstva«, ki zahteva ločitev Hrvatov od Ogrske, kakoga pomena, je Tomašić odvrnil, da na take stvari ne mislijo resni hrvatski politiki. Bil bi znak nezrelosti, ako bi hotela Hrvatska voditi politiko maščevanja in kljubovanja ter ne bi imela pred očmi tradicij in lastnih interesov.

V »Information« pišejo iz Zagreba, da je pozvanje Tomašića pred kralja izzvalo veliko zadovoljnost v hrvatski vladni stranki, ki smatra to za veliko pridobitev. To domnevanje pa ni opravičeno, saj so bili pozvani voditelji vseh klubov.

Toliko manje se je moglo prezreti močni hrvatski klub. Še manje da je smeti prece-njevati to pozvanje z ozirom na politično minulost tega moža, ki naj pred kraljem zastopa hrvatsko stališče, in sosebno z ozirom na takozvani program stranke, iz katere je izšel Tomašić. Velike zmoglosti tega moža se sicer priznavajo, ali njega smatrajo za navadno kreaturo Khuena. Od njega ni pričakovati torej, da bi pred kraljem zastopal hrvatsko stališče, ampak bo zastopal stališče stranke, ki je narodu povsem tuja, in ki se tudi v tej krizi sama čuti kakor privešek ogrske liberalne stranke. Vse kaj drugega bi bilo, ako bi bil pozvan mož s prepričanjem in trdnim hrbiščem, ki bi povedal kralju naravnost, kaka je danes misel in volja vsega hrvatskega naroda.

Drobne politične vesti.

Nemci v Rusiji. — Po uradni statistiki zadnjega ljudskega štetja prebivalstva v Rusiji, je v Rusiji nad 2 milijona Nemcev. Na prvem mestu je ruska Poljska z 1.200.000 Nemci, Lodz jih ima 110.000 (to je 35 odstotkov vsega prebivalstva), v Varšavi jih je pa samo 15.000. V baltičkih pokrajinah živi 300.000 Nemcev; v Rigi jih je med 175.000 prebivalci 102.000. V Petrogradu živi 60.000 Nemcev. Nemcev ob Volgi v guberniji Samari se računa na 200.000. V južni Rusiji je naseljenih 400.000, a po nekem drugem računu bi jih bilo okolo 700.000. V Odesi jih je 12.000.

— Novo glasilo »hrvatske stranke prava«. Zagrebški »Obzor« je priobčil, da se bo novo glasilo »hrvatske stranke prava« zvalo »Hrvatska«, in da je bo urejeval dr. Avgust Harambašić, bivši urednik »Hrvatstva«.

Novoizvoljena grška zbornica obstoji, kakor poročajo iz Aten iz 160 pristašev vlade in 67 opozicijonalcev.

Domače vesti.

Imenovanje v politični stroki. C. k. namestnik je imenoval provizoričnim konceptistom dra Rudolfa Hüffer, konceptnega praktikanca na c. k. poštne ravateljstvu.

»Slovenec« in objektivnost. »Slovenec« je vedno objektivni list, ali taktika njegova vsikdar prirejena v zmislu te objektivnosti, je svoje posebne vrste in zato je tudi »Slovenec« objektivnost — svoje posebne vrste. Prijel te je n. pr. radi gotovega dogodka ali vprašanja. Če si ga pa na tej strani pošteno odbil z notorično resnico, z nepobitnimi dejstvi, potem ti »Slovenec« prihaja z roganjem, češ, kaj nam prihaja s tem, ki ni v nobeni zvezi s stvarjo, o kateri — smo mi govorili.

Tako se je zgodilo tudi sedaj. G. dr. Murko je priobčil v nekem nemškem listu članek o slovenskem bogoslužju. Mi smo g. avktorju izrekli svojo zahvalo na tem. Le obžalovali smo, da je pridodal nekoliko subjektivnih pripomb glede na ricmanjsko vprašanje, ki niso v soglasju z resnico. »Slovenec« se je razljutil na nas, češ, da so one subjektivne pripombe dra. Murkota o ricmanjskem vprašanju popolnoma znanstveno objektivne. Ker pa smo mi zatem z navedenjem konkretnih dejstev podali protidokaz glede istega ricmanjskega vprašanja, nam prihaja »Slovenec« s prigovorom, češ, da smo se sklicevali na dejstva, ki niso v nobeni zvezi z vprašanjem — slovenskega bogoslužja!!!

Ker smo torej »Slovenec« temeljito odgovorili ozirom na stvar, radi katere se je on sam poprej obregnil ob nas, in ker je menda na to stran pri kraju se svojo — latinščino, pa se dela, kakor da je govoril poprej o nečem drugem!!!

Priznavamo, da s tako »objektivnostjo« je vrlo težka vsaka polemika!

Gostovanje gospe Danilove. V dveh zaporednih večerih bo gostovala tržaškemu občinstvu že dobro znana in vsem priljubljena slovenska igralka g.a Danilova. Toliko danes zvečer v igri »Materin blagoslov« kakor jutri v igri »Krivoprisežnik« bo igrala g.a Danilova glavno žensko ulogo. Po vsakem njenem nastopu v Trstu, ko je sicer proizvajala markantne in tipične, a ni imela nikdar glavne uloge, se je je naše občinstvo še dolgo potem z veseljem spominjalo in jo komentiralo. Naravno torej, da je takrat zanimanje za te dve predstavi jako veliko; saj se g.a Danilova poleg drugih vrlih ponaša lahko s tem, da je ona slovenska domača igralka, vzgojena kakor vsa doma in še vedno vstrajajoča na domačih tleh.

»Materin blagoslov«. Danes zvečer ob 8. uri uprizori »Dramatično društvo« to novo v ost z gospo Danilovo v glavni ulogi. Igra, ki stoji nekako na nivoju ljudskih iger, je po svoji vsebini zelo zanimiva in obsega poleg veselih, zabavajočih prizorov tudi tragične momente. Obdarjena je igra precej na gosto zbori in krasnimi solo arijami (vseh 18 po številu) spremljani po orkestru, vglazbil Adolf Müller; nadalje je jako efektno upletanih več melodramov v igri. Ker se vrši igra za časa Ludovika XV. je »Dramatično društvo« priskrbelo vse potrebne, stila časa in igri odgovarjajoče kostime. Uverjeni smo, da bo ta predstava ena najlepših in najbolj skrbno prirejenih letošnje sezone.

Jutri ob 7. in pol uri zvečer ponovi »Dramatično društvo« ljudsko igro »Kri-

voprisežnik« z gospo Danilovo v ulogi Veronike. Oba večera bosta velezanimiva in zanimanje za ti predstavi pokazuje se konkretno tudi s tem, da je že mnogo sedežev prenumeriranih.

Opozarjamo posebno slavno občinstvo na to, da je takrat v cenah za sedeže že vsteta ustoppine.

Justica na Spodnjem Stajarskem. Kakor povsodi, kjer imajo psevdoliberalne klike moč v rokah, tako se tudi v Mariboru gode povodom volitev najdrznejše volilne falsifikacije. Tako je bilo tudi povodom zadnjih občinskih volitev, čemur je bila posledica ta, da je trojica falsifikatorjev — od katerih eden čuje na ime Opalka, drugi pa na ime Skaza — prišla na obtožno klop. Razprava je bila karakteristična za spodnještajarske razmere. Predsednik sodišča je držal cele obrambene govore obtožencem v prilogi in — z vsehkom. Vsi trije obtoženci so bili oproščeni. Ali značilna je tudi razsodba, ker priznava nekorektnosti, a vendar oprasča obtožence!!!

Najviše sodišče, pred katero je prišla ta stvar, je pa bilo menda menenja, da dokazane nekorektnosti niso še zadosten razlog za — oproščanje. Razveljavilo je torej razsodbo okrožnega sodišča mariborskega in je trojici obtožencev prisodilo vsakemu po 8 dni zapore!

Novo društvo »Ljudski oder« v Trstu sklicuje za četrtek, dne 16. marca t. l. ob 8. uri zvečer v veliko dvorano delavskega doma, ulica Bocheho št. 5, II. nad., svoj prvi ustanovni občni zbor s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo. 2. Namen in pomen društva. 3. Prečitanje ter odobrenje pravil. 4. Vpisovanje členov. 5. Volitev odbora. 6. Raznoterosti.

Ustanovni odbor nas zagotavlja, da je novemu društvu edini namen vzgoja in omika slovenskega ljudstva. Vsaki dobromisleči človek da mora pripoznati, da je znanost in vzgoja za Slovence potrebna in važna, ker v znanosti je moč.

Nesreča na cesti. V sredo je ša pl. Alberti Adele iz Trsta na izprehod od Občin proti Repentabru. Na cesti proti železniški postaji jej je prišla nasproti neka kmetica, ki je opozorila gospo, da prihaja za njo voz, zato da naj se umakne. Gospa se je res umaknila hitro, toda nesreča je hotela, da je v isti hip pridrdral ravno po isti strani neki biciklist, ki je zadel ob gospo s tako silo, da sta oba odletela na tla in se poškodovale. Razlika je samo ta, da se je biciklist le nekoliko opraskal in si raztrgal hlače, dočim si je gospa zlomila nogo. Ponesrečeno gospo so prepeljali v Trst na nje dom.

Pretep 37-letni delavec Nikolaj Benussi se je včeraj sprl z nekim 69-l. starcem. Ta poslednji je pa Benussija dregnul z nožem med rebra. Benussi je moral na pomožno postajo društva »Igea«, kjer mu je zdravnik podelil potrebno pomoč. Povedal je, da sta se s starcem prepirala o — Crispiju, pokojnemu bivšemu italijanskemu ministerskemu predsedniku.

Pri cepljenju drv. 44-letna Helena Stringar, stanujoča v ulici della Pietà št. 13 se je včeraj, ko je cepila drva, usekala se sekiro v desno roko pod komolecem. Ša je v bolnišnico, kjer so jo vsprejeli v X. kirurški oddelku.

Iz Škrata:

Žena (je karala moža): »Ti lopov, ti zapravljivec, ti pijanec, zopet si se napil, da ne moreš stati po koncu, od sramote bi se moral skriti pod zemljo!«
Mož: »Prav rad, ženka, le daj mi ključke od kleti.«

Umetnost.

Koncert »Glasbene Matice ljubljanske« v Trstu.

Pevski zbor »Glasbene Matice« priredi dne 25. in 26. marca t. l. v gledališki dvorani »Narednega doma« dva koncerta z velezanimivim vspreedom. Radostno pozdravljamo ta sklep vrlih ljubljanskih pevcev, katerih pride okolo 140, ker smo uverjeni, da nam prirede omenjena dva dni krasen umetniški užitek, kakoržnega tu v Trstu sploh sicer nimamo prilike udeležiti se. Mej najširšimi sloji tržaških Slovanov je že sedaj zanimanje za ta dva koncerta zelo veliko, a smelo se je nadejati, da tudi rodoljubi iz bližnje Goriske in Istre gotovo ne zamude prilike, katera se jim tako nepričakovano nudi, da bi

ne prišli poslušati vrlih pevcev in pevkinj, katerih glas je po prireditvi koncerta na Dunaju zaslužil široko našo slovensko domovino in izven iste.

Vspored, ki je, kakor rečeno, veleznami, kakor tudi cenovno vstopnice in sedežev ter vse druge tozadnje podrobnosti priobčimo v eni prihodnjih številkih našega lista.

Gospodarstvo.

Jadranska banka v Trstu.

Ziva potreba, katero žutijo že dolgo časa ne le tržaški Slovani, nego vse južne slovenske dežele, katere gravitirajo v Trst, kakor središče svetovne trgovine, da se namreč v Trstu ustanovi jugoslovanska trgovska banka, obdržala je tukajšnje merodajne slovenske kroge, da so se odločili za ustanovitve take banke. Slovenci, Hrvatje in Srbi so si podali bratsko roko ter izvolili iz svoje srede pripravljalni odbor, ki je storil že vse potrebne korake za pridobitje koncesije za banko, kateri se je določilo ime »Jadranska banka v Trstu«. Ta banka, katere se bode bavila s vsemi bankaričnimi posli in katere si je postavila za cilj, da podpira tuji zadružniški kredit v vseh jugoslovanskih deželah, bode imela glavniico 2.000.000 kron, od katere se bode s prva emitiralo 500.000 kron. Poslovni jezik ji bode slovenski, hrvaški in srbski. Ne dvomimo, da se delokrog te banke hitro razširi ter da se je oklenejo vsi Jugoslovani, ki imajo posla s Trstom in ki so bili dosedaj siljeni se obračati do tujih nam tržaških bančnih zavodov. V pripravljalni odbor, ki se je energično lotil svoje naloge so bili izvoljeni g. Gjuro Vučković trgovec v Trstu začasnim predsednikom, in kakor odborniki: gg. Anton vitez Vuković državni poslanec, Ante Bogdanović trgovec v Trstu, dr. Gustav Gregorin odvetnik v Trstu, dr. Radoslav Kvekč odvetnik v Trstu, dr. Matje Pretner odvetnik v Trstu, dr. Otokar Rytář odvetnik v Trstu in Josip Uličakar tajnik »Tržaške posojilnice in hranilnice«.

Vest o nameravani ustanovitvi omenjene banke v Trstu se je bliskoma razširila med interesiranimi slovenskimi krogi ne le Trsta, nego i Goriške, Istre, hrvaškega Primorja in Dalmacije ter je našla povsod najsimpatičnejši odziv, tako da se lahko že danes s vso gotovostjo trdi, da bode prva emisija od 500.000 kron pokrita takoj, ko pripravljalni odbor pridobi pravice za javno subskripcijo.

Oživitev »Jadranske banke v Trstu« bode zopet lep korak naprej na polju narodne gospodarskega samoosvojenja slovenskega elementa ob Adriji in mi iz vsega srca kličemo osnovelem nove banke: Bog daj srečo!

DARILA.

O priliki velikega narodnega plesa za družbi sv. Cirila in Metodija dne 25. februarja so podarili osiroma preplačali gg.: dr. Fran Mandić 40 K, Ante Bogdanović 30 K, Občina Buzet 30 K, Posojilnica Volosko 20 K; po 5 K: prof. Mate Mandić I. Jakac Koper, J. J. Trst, J. Franković Koper, Harlovic Trst, Gjuro Vučković Trst, A. Škafar, Srečko Bartelj Trst, Štoka Jakob Trst, Počkaj Franjo, Hmelak Fran, A. Furlan, J. Candolini, Godina Stanko, Gerdol Ivan, Ponikvar Fran, Fonda Fran, Porenta Martin, Ivo Grohovac, Gregorič Marija; po 25 K: Občina Pazin; po 1 K: Fran Študič, Ivan Liseč, Sencin Josip »Kotalje«, N. Pomenik Opatija, J. J. Sv. M. M. zgoraja, Krišovan Mibael, Galasso Fran, Bandelj Ivan, Megla, N. N., Kenda Ivan, Nacek iz Barčovelj, J. J., Tomašević, Hrast Tomaž, Ivan Besednjak, Piano, S. Prele, Rajković Jakob, Kalčič, Fran Birk, Mlekuž, Kolar, Štolfca Josip, Antončič Matija, Antončič Kristina, Frančiška Lazar, Franjo Zor, Andrej Gorjup, Novak Jernej, Vitez Anton, Sanković Mato, Janko Samec, Krokar, Podreka Dragotin, Križe Martin, Metlika Ana; nadalje F. M. 11 K, Perhavec Jakob 6, Kristofč Matko 5, Andrijašič in Fr. Klemenčič Črnikal-Dekani 5 K, Ivan Godina »Berdona« 50 st., Gasperečič sv. Ana 6, Ivan Zalokar Plavje 3, Kuščar Ivan 3, družini Kompara Žitko 8, Visintin Ivo 3, Marušič V. 2, Zorko Jerman 2, Kuret Ivan Dekani 2, J. Jamšek 10, Flego Josip Pazin 3, Rubiša Fran Zamet 4, dr. Ozbold Krk 10, Anton Krašna 4, Josip Velikanje 3, Opčina Volosko 20, dr. E. Slavica 10, Abram Rudolf 2, Grmek Anton 2, Ferluga Josip 2, Godina Benedikt 3, Levičar Ivan 3, dr. Simon Pertot 20, Martelanc Janko 40 st., Štefan in Ivanka Grk 80

st., Ivan Sigmund 30 st., Anton Kohoravec 30 st., Matko Ljudevit 2, Fabiani 10, Rože 3, Žgur Ante 40 st., Plesničar 1, Rudež Ante 3, Mirt 3, »Tržaško podporno in bralno društvo« 25 K. (Pride še).

(Darove in prinose vprejemajo gg. dr. Fran Brnčić Via Giorgio Galatti št. 18 in dr. Ferdo Černe, Via S. Spiridione št. 7, I. n.)

Iz Sežane. Za šaljivo licitacijo o priliki veselice »Ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija« v Sežani dne 26. februarja t. l. darovali so sledeči gg.: Vekoslava Rebek, A. Paximadi po 4 K, R. Kante 3 K, J. Štolfa 2 K, Lenassy, Herzog po 1 K, Wiesel Ana 2 K, dr. Gregorič Viktor 3 K, M. Sla dekan 2 K, Cilka Katnik nabrala v Nabrežni v ta namen 12 K, katere so darovali: Peric A. Tance, Neimenovan, Neimenovan, Tomsič, Marija Caharja po 1 K, Ana Caharija 3 K, Justina Gruden, Marica Sluga, Cilka Katnik po 1 K; dalje: Caza-fura cvetlice, Anica Baicova galanterijo, Eufemija Mahorič igrače, Ivanka Skerl podstavek za sadje, Marija Mahorič opravo za desert, Wabouseher 4 škatle sardel, Franja Gulič 2 kipa in sladčice, Milena Pirjevec igrače, K. Kosovel igrače, Marja Štolfa jestvine in igrače, Antonija Pirjevec igrače, Olga Gruntar galanterijo, Antonija Žgur liker in galanterijo, Urška Štolfa cvetlice, Karolina Koejan 2 steklenici tropinotet, Rožice igrače, Ferfila igrače, Mša Grom biškote in galanterijo, Gerini galanterijo, Reačelj igrače, Kragelj igrače, Zofija Reačelj igrače, Verbančič slanike, dr. Viktor Gregorič drobnice, Polley vazo za cvetlice, M. Kante 2 iztisna Resmanovih pozij, A. Bajec smodke, kaplan Alberti kuhinjsko orožje.

Za vse podarjene darove se prijazno zahvaljuje

ODBOR

ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Sežani.

Darovi. Na upravo našega lista je poslal g. Anton Četar iz Škrtbine znesek K 3.40, kateri je nabral med svati za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu, o priliki poroke g. A. Četar z g. o. A. Gržon.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Bitka pri Mukdenu.

LONDON 10. »Reuterjev biro« je včeraj ob 10. uri dopoldne sporočil iz Mukdena: Japonci so včeraj po noči prodirali od juga, po ravnini med reko Šaho in Hunho. Sedaj streljajo neprestano japonske baterije na eni strani s toške, ki leži 5 verst južno od reke Šaho, na drugi strani pa v smeri proti severu. Japoncem se je posrečilo, nastavitvi pri Tiansantunu oblegovalne topove, odkoder so pričeli ob istočasni uporabi možnarjev obstreljavati vas. Pri Tiansantunu so bili včeraj najkrvavejši in najobupnejši boji v tej bitki. Posled tega kraja je odločilne važnosti. Japonci so ponovno naskakovali ruske pozicije ter so Ruse preganali, toda morali so se zopet umakniti Rusom. Večkrat je prišlo do spopadov. Posadka je bila izpostavljena istočasnemu oganju več topov. Tiansantun je sedaj v rokah Japoncev, ki obstreljavajo sedaj železniško postajo v Mukdenu. Isti koncentrujejo svoje napade proti poziciji deset verst severno od Mukdena in na pozicijo sedem verst zapadno od železnice, da prodre črto tamonjskih ruskih čet, da jih prestrijejo in obkolijo.

TOKIO 10. Ojama je sporočil: Japonski objemalni manever se je posrečil, Japonci so vjeli mnogo Rusov, uplenili mnogo orožja, municije in vojnega materijala ter so zasedli Mukden ob 10. uri zjutraj.

LONDON 10. Reuterjev biro poroča, da so Japonci v zadnji noči zasedli Fusun.

PETROGRAD 10. Kurapatkin je brzojavil: Po noči so se vsi naši oddelki pričeli umikati.

(Glasom zad jih vesti, zdi se da se je vsa južna ruska fronta umaknila na severni breg reke Hunko, najbrž v fronto Mukden-Iapan. Poročila iz dvomljivih virov sicer poročajo, da so Mukden že zasedli Japonci, vendar ni do 2. ure popolnoma tozadnega uradnega potrdila niti iz Tokija niti iz Petrograda.)

Brzojavka generala Kuropatkina.

PETROGRAD 10. General Kuropatkina je brzojavil dne 9. t. m.: Danes ni sovražnik povzdel proti naši južni zapadni fronti nikakega resnega napada. Ob 10. uri pred-

poludne sem prejel poročilo, da je sovražnik po boju zavzel Kusan, 20 verst vztočno od Mukdena. Operacije Japoncev so koncentrovane proti naši severni fronti, da bi se približali Mukdenu in železnici. Kraj Santsaiti se nahaja v rokah Japoncev, ki so ga pa zopet ostavili. Pri Tasitangu traja boj dalje. Mi smo uplenili dve puški na stroj in vjeli mnogo Japoncev. Na severu se sovražnik pomika. Tasitung so zasedli Japonci.

V aferi defraudanta Bertoli.

REKA 10. (Poročilo ogr. brz. biro.) Redarstvu se je danes posrečilo aretovati na Reki sokrivca blagajničarja Karola Bertoli, ki je poneveril reški trgovski banki znesek 200.000 kron. Pri aretovanemu, ki se piše Emerh Szanto ter je podblagajnik pri reški trgovski banki je bilo najdenih od poneverjene svote 160.000 kron. Bertoli, katerega so v Londonu aretovali, je že na potu na Reko.

Italijanska ministerska kriza.

RIM 10. Ovira za rešenje krize se nahaja baje v dejstvu da noče Finocchiaro-Apille vsprejeti listnice ministerstva za javna dela. Toda Fortis je odločil, da reši krizo ter izroči to listnico Ravi. Jutri bo baje ministerstvo sestavljeno.

Trgovina.

Borsna poročila dne 10. marca

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.05—19.08—, angleške lire K — do —, London kratok termin K 239.90—240.20 Francija K 95.15—95.35, Italija K 95.20—95.49 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.10—117.10, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 100.20—100.50, ogrska krona renta K 98.—98.25, italijanska renta K —, kreditne akcije K 880.——882.— državne železnice K 668.——667.—, Lombardi K 93.—95.—, Lloydove akcije K 642.——646.— Srečke: Tisa K 348.——350.—, kredit K 476.— do 486.—, Bodenredit 1880 K 308.—318.—, Bodenredit 1889 K 305.—313.—, Turške K 140.50 do 142.— Srbake — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.85	100.90
" " srebru	100.85	100.90
Avstrijska renta v zlatu	123.10	123.10
" " kronah 4%	100.40	100.40
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.—	93.15
Ogrska renta v zlatu 4%	119.10	119.10
" " kronah 4%	98.30	98.60
" " 3 1/2%	90.—	90.20
Akcije nacionalne banke	1644.—	1643.—
Kreditne akcije	679.25	680.25
London, 10 Lstr.	239.50	239.80
100 državnih mark	117.20	117.17 1/2
20 mark	23.45	23.46
20 frankov	19.66	19.66
100 ital. lir	95.30	95.30
Cesaraki cekini	11.30	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 100.50, italijanska renta 104.90, španski exterieur 94.05, akcije otomanske banke 607.—, Menjice na London 252.95.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 714.—, Lombardi 18.—, unificirana turška renta 91.10, avstrijska zlata renta 102.60, ogrska 4% zlata renta 100.85, Ländorban 518.—, turške srednje 134.50, parizka banka 13.15, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.77, Mlačna London. (Sklep.) Konsolidirana do 91 1/2, Lombardi 3 1/2, srebru 27 1/2, španska renta 9 1/2, italijanska renta 104.—, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila bank —, Trdna.

Tržna poročila 10. marca.

Budimpešta Pšenica za april K 19.64 do K 19.66; rž za april K 15.56 do K 15.58; oves za april od K 14.52 do K 14.54; korusa za maj K 15.22 do K 15.24. Pšenica: ponudbe srednje, povpreševane rezervirano, mrtvo. Prodaja 8.000 met. stotov, komaj vzdržano. — Druga žita mrtveje. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tok. mesec po 50 kg 41. 1/2 frk, za maj 42.—

New-York. (Otvor.) Kava Rio za bodnje dobave, vzdržano, nespremenjeno, 5 stot. značaja.

Hamburg. (Sklep.) Kava bannona good average za marec 37 1/2, za maj 31 1/2, za sept. 35 1/2, za december 33 1/2, Vzdrža o. — Kava Rio navada loco 36—38, navadna rešna 38—39, navadna doba 39—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za marec 50.— za april 30.15, za maj 30.30, za juni 30.15, za julij 30.20, za avgust 30.25, Vzdržano. Vreme: dež.

London. Sladkor z repe surov 15.—, Java 16.—, Mlačno.

Sladkor tozemaki. Centrifugal pile, prompto K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Mellis prompto K 68.30 do 69.30, a sept. K —, —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za april 15.50, za maj-junij 15.50, za avgust 15.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.20, za april 23.45, za maj-junij 24.95 za maj-avgust 23.80 (stalo). — Moka za tekoči mesec 29.15, za april 29.45, za maj-junij 30.15, za maj-avgust 30.00 (mirno). — Repiče-olje za tekoči mesec 52.—, za april 51.75 za maj-avgust 51.25 za september-december 51.50 (mlačno). Špirit za tekoči mesec 42.75 za april 42.— za maj-avgust 43.75 za september-december 39.75 (mirno). Sladkor surov 38.—, aso nov 37—37 1/2, mirno bel za tekoči mesec 41 1/2, za maj-avgust 42 1/2, za julij-avgust 42 1/2, za oktober-jan. 34 1/2, mlačno, rastlinske 72 1/2—73.— Vreme: nestanovitno.

Listnica uredništva.

Vpraševalec radi pravi: Pravila ustanovljajočega se pogrebno-podpornega društva je predložiti nameststvu v 5 primerkih.

Mladenič več knjigovodstva, slovenske, italijanske, hrvaške in deloma nemške korespondence z večletno prakso, išče v jutranjih urah 8—12. zaslužka. Ponudbe pod »Postranski zaslužek« na upravo »Edinosti«.

Hiša na prodaj z 8 sobami, kuhinjo, dvoriščem in vso drugo komoditeto v najboljšem stanu; za hišno opravilo gostilne; poznan prostor kakor mnogokratna gostilna v središču trga v Ajdovščini. — Naslov pove uprava »Edinosti«.

Hiša na prodaj v Trstu, Androna della Corte št. 2 v dobrem stanu in z dobrimi dohodki, mali kapital. Naslov pove uprava »Edinosti«.

Zemljišče (stavbišče) na prodaj, pravno za zgradbo, dvorec, ali stanovanja na najlepšem mestu na Grot, razgled čez vse mesto in okolice, po nizki ceni. Naslov pove uprava »Edinosti«.

Otvorila se je nova prodajalnica ulica Barriera vecchia 19 kjer so na izbero zlata in srebrne ure za moške in ženske, kakor tudi zidne ure.

Poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo z 2-let. jamstvom.

Budilnice od gid. 1.50 z 2-let. jamstvom.

Anton Bucker & Ferdo Haslinger zaprisežena sodna cenilec ter urarja južne železnice.

Hermangild Trocca Barriera vecchia št. 8 ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in bisernih vezanah z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisih.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

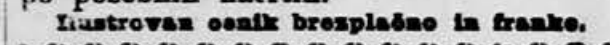
ulica Tesa št. 52 A (v lastni hiši)

ZALOGA:

Plazza Resario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

Via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in hitro, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
 TRST - ul. Belvedere 32 - T ST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 nov. Fuštanj veleur od 27 nov. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kofenina bela in siva. Maje, šlaji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, ugovice, čipke in zomet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Zaloga vina A. FONDA v ulici Ugo Foscolo št. 9

Istrska in dalmatinska vina prvih kleti, priporočljiva toli vsled pristnosti kolikor zmernosti v ceni. Furlansko vino lastnega pridelka. Prodajalnica butelj, specialiteta: rozolja, vermut, marsala, istrsko in furlansko žganje.

Prodaja na debelo in drobno.
 Krčmarjem in trgovcem po znižanih cenah.

Zaloga istrskih in dalmat. vin v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.

Za obilne naročbe se priporoča
IVAN TONEL.

DRUGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupa tamarindo, malinovca itd. itd.

„SANUS“
 novi higijenični zobotrebnički
 disinfektirani parfemirani
 zaprošen patent
 se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Tržaški grafični zavod
A. G. Salom
 TRST — Corso št. 2 — Telefon 742

Pečati od kavčuka, kovine ali elastike. Numeratori. Paginatori. Vrežbe. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pripadki. Napisi in erke od čina, bronu in pokosti. Fono-grafi, gramofoni, cilindri in plošče. Eliografični papir za pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.

Se govori slovensko in hrvatsko.

Trgovina z manufakturnim blagom
Barriera vecchia II. - ANTON SANCIN - Barriera vecchia I.

Zaloga perila, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj), veleur in pletenin; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovratnikov, zapetnic in kravat. — Moderen in drobnarije.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Izgotovljene obleke
 v velikej izberi
 x x x x x x za moške in dečke pri tvrdki
FRAN KALASCH v ulici Arcata št. 9
 (vogal ulice Sapone).
 Popolnoma konkurenčne cene. Črne obleke od 30 do 50 K.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
 (Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
 Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
 mej Trstom in Novim Jorkom.
 Hitri in elegantni novi brzoparobrod
GEORGIA
 6000 ton. odhaja dne 22. marca v Novi York.
 Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.
 Potreba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
 Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja cloveškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Pekarna in sladčičarna z lastno tovarno biškotov
Josip Mreule
 TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
 3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v prodajalnico izgotovljenih oblek I. FARCHI Barriera vecchia 5
 kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

Zaloga istrskega vina
 Trst, ul. S. Francesco d' Assisi št. 2
 Prodaja na debelo in drobno.

Istrski teran prvih kletij iz Višnjana po 36 nov. belo sladko, osušeno 56.
 Franko na dom v sodčeh od 5 litrov naprej. Krčmarjem in tratorjem po dogovoru. — Darilo K 2000 se izplača istemu, koji bi zamogel dokazati, da je vino ponarejeno o ali pomešano z drugimi snovmi.

Zaloga
 pristnih dalmatinskih vin lastnega pridelka kakor tudi
oljkinega olja.
 Prodaja na debelo in drobno.
 Franko na dom olje od 5 litrov in vino v sodčeh.
Peter G. Bervaldi
 ulica Gelsi št. 1
 TRST

MALA OZNANILA

Tomasoni Ulisse
 Trst slikar-dekoratér.
 Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podol itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo št. 19.

Čevljarnica
Iv. Lekan
 TRST ul. Giacinta 7 (p. ljud. vrta)

izvršuje točno in elegant. vsakovrstna obuvala za gospe, gospode in otroke. Specialiteta: obuvala za defektne noge; obuvala po kopitah zad. modela.

Podpisani priporoča svojo
NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO
 pri Sv. Jakobu
 Istrska ulica 12 (straver sl. sole).
 Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Pestrožba točna.
Benedikt Suban

Drag. Schönberger
 TRST
 ul. S. Caterina 11, II
 civilna krojačnica

Jvan Jančar
 tehn. konces. zobozdravnik
 TRST ul. Torrente 32 II. n.
 Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmjerne.
 Sprejema od 8—6 pop.

Naročbe in plačila po dogovoru
 Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Svoji k svojim!
 Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
 ul. Cavasna (uhod ulica Cavazzini št. 3).

PEKARNA
flojzij Gul
 TRST - ul. Caserma 17 - TRST
 (nasproti trgovinski kavarni) priporoča v vsakem času svež kruh, sladčice itd. itd. Sprejemanje domačega kruha v pecivo.
 Prodaja moko prvih mlinov. Pošiljanje na dom.

Iv. Kopač
 svečar v Gorici
 priporoča priznano najboljšje in najcenejše
voščene sveče
 Cenik brezplačno in franko.

Prva trž. brusilnica
 — na električno moč —
Gualtiero Cozzio
 Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarne Chiozza izvršuje vsakovrstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
 Trst - Riva Grumula 6
 Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov. Konkurenčne cene.

Intabulacije
 (Vknjižbe)
 za TRST in okolico po 4 ³/₄ %
 proti odplačevanju od 1. do 60 let daja
HENRIK GIBERTI
 lastnik Prvega avtoriz. posredovalnega in koncesioniranega zavoda z odobrenim tarifom, z razpisom vis. ces. kr. namestništva št. 29.460 III.

Obenem tudi oblastveno poobl. zavarovalni agent in upravitelj hiš in zemljišč vsled dovolitve mest. magistrata št. 14.245 kakor tudi
GLAVNI ZASTOPNIK
Uzajemno zavarovalne banke „Slavija“
 TRST ul. Vincenzo Bellini št. 13 I. n. — Telefon št. 1567.

Narodni kolek je vdobiti pri upravi „Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
 TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
 MEBOLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
 KATALOGI BREZPLAČNO.

Podpisani si dovoljuje naznanjati cenjenemu občinstvu, da je otvoril
prodajalnico manufakturnega blaga na
trgu sv. Ivana št. 1.
 V zalogi bo držal tudi veliko izbero perila, platenine, krp, pregrinjali in preprog kakor tudi bogat izbor drobnarij.
 Spoštovanjem
Viktor Bertoli.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE
 so naše stiskalnice „ERGOLE“
 najnovjega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno najboljšje delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.
 Najboljše avtomatično patentovane tiste brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

„Syphonia“ plugi stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito, čistilnice, rešetalnice. — Slamoreznice, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjega izbornega uresničnega, najbolj priznanega in odlik. sestava.
PH. MAYFARTH & Co.
 tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.
 Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnamami.
 Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
 Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod kjer nismo zastopani.

„Slavija“
 vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694/46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623/17 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
 Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajnje. Uživa najboljše sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.